

incl. *Colacogloea*, *Cystobasidium*, *Cystogloea*, *Mycogloea*, *Naohidea*, *Occultifur*, *Phragmoxenidium*, *Platygloea*, *Spiculogloea* p.p. en *Zygogloea*
Trilkorstje

Sleutel tot de soorten van Noordwest-Europa. Deze sleutel overlapt ten dele de generasleutel en er zullen zeker nog soorten aan toegevoegd moeten worden. Gebaseerd op artikelen, voornamelijk (type)beschrijvingen, Hansen & Knudsen 1997 (H&K), Jülich 1984.

Het maken van een voor een groot deel nieuwe sleutel voor deze groep is eigenlijk specialistenwerk. Men moet immers allerlei inschattingen maken over het constant zijn van kenmerken. Hoe meer ervaring hoe meer kans men heeft de juiste keuze te maken. Om praktische redenen moeten het bovendien kenmerken zijn die makkelijk te zien en te interpreteren zijn. Hier werd gekozen voor onder andere tweesporigheid, de aanwezigheid van gezwollen probasidiën, vruchtlichaam zichtbaar of niet, bovenste sterigme in het verlengde van de as van het basidium (dit lijkt een veel belovend kenmerk dat nog maar zelden gebruikt wordt), de aanwezigheid van haustoriën en gastheer. Geen van deze kenmerken is 100 % constant.

Met veel aarzeling, heb ik na discussies met anderen ook de soorten die zonder naam gepubliceerd zijn opgenomen. Het publiceren van soorten zonder naam geeft een dubbel boodschap af. Men geeft aan de soort onvoldoende bekend is (begrepen wordt) om hem goed te kunnen beschrijven. Vaak betekent dit dat er onvoldoende of onvolledig materiaal is en dat er twijfel bestaat over de betrouwbaarheid van de beschrijving. Ondanks deze handicap en de daarbij behorende twijfels beschrijft men hem toch. Door ze als volwaardige soorten in de sleutel op te nemen negeer ik de twijfels van de auteur. Bij determinatie kan dit tot problemen leiden.

A. s.l. is een lastige maar boeiende groep. Met name de intrahymeniale soorten. Het begint er al mee dat je ze in het veld meestal niet kunt herkennen en afhankelijk bent van toeval vondsten en dat het vaak maar om kleine hoeveelheden parasiet gaat. De meeste zijn zeer veelvormig. Sommige soorten produceren meer dan één soort conidiën. Ze kunnen bovendien samen voorkomen met (conidiële vormen) van andere intrahymeniale soorten en men moet dus steeds naar verbindingen zoeken tussen de basidiën- en conidiëndragende hyfen. Het is ook van belang bedacht te zijn op verwisseling van gastheer met parasiet. Veel van deze soorten hebben organen die op het randje van wat je met de olie-immersielens kunt zien. Daarnaast heeft deze groep een afwijkende en uitgebreide morfologie en dus terminologie die je moet begrijpen om te kunnen determineren. Het interpreteren van wat men ziet is vaak heel moeilijk en ook specialisten in deze groep spreken elkaar soms tegen. Daar komt nog bij dat voor de supraspecifieke indeling, dus voor geslachten en hoger vooral kenmerken worden gebruikt die buiten het bereik van de amateur met microscoop liggen. Kenmerken bijvoorbeeld waarvoor een elektronen microscoop nodig is, DNA-analyse of kweek.

Vet - Uit Nederland en/of Vlaanderen bekend

SLUIPSLEUTEL

- 1 Basidiën tweesporig ..... **Deelsleutel 1**
Basidiën viersporig 2

- 2 Vruchtlichaam zichtbaar ..... **Deelsleutel 2**
Vruchtlichaam onzichtbaar, soms schijnbaar zichtbaar in de vorm van gallen 3

- 3 Haustoriën aanwezig ..... **Deelsleutel 3**
Haustoriën afwezig ..... **Deelsleutel 4**

DEELSLEUTEL 1 – BASIDIËN TWESPORIG

Sleutel tot de tweesporige *A. s.l.* en *Colacogloea* soorten. Gastheerspecificiteit is geen absolute regel in deze groep.

- 1 Op hout, vruchtlichaam zichtbaar 2
Vruchtlichaam onzichtbaar, als regel intrahymeniaal in korst- of trilzwammen groeiend 3
- 2 Vruchtlichaam hyalien, uitgespreid, slijmerig-wasachtig; basidiën lageniform, 60-80 x 2-4 µm; sporen spoelvormig, 5-8.5 x 2-3 µm; pseudoconidiën (abortieve probasidiën) aanwezig .....
..... ***A. pseudoconidiatus*** Van de Put
Van de Put 2004, Sterbeekia 24: 12-16
Vruchtlichaam hyalien, glad, uit kleine, niet vervloeiende vruchtlichaampjes bestaand, gelatineus; basidiën cilindrisch, iets gekromd, 20-40 x 4-7 µm; sporen groter, 9-14 x 4.5-7 µm; met conidiën . . . .
..... ***Achroomyces*** spec. GT 03239
Trichiès 2006, Bull. Soc. Mycol. Fr. 122(1): 29-60
- 3 Gezwollen probasidium onder rijpe basidiën duidelijk aanwezig, soms moeilijk te zien 4
Niet zo 7
- 4 Haustoriën aanwezig; verwijd probasidium soms afwezig, sporen ovoïd tot ellipsoïd 5-8 x 2-3.3 µm. Bekend uit *Aphanobasidium allantosporum*. . . . . ***A. lotharingus*** Trichiès
Trichiès 2002, Bull. Soc. Mycol. Fr. 118: 251-279
Haustoriën afwezig. 5
- 5 Bij of met *Tulasnella* spec. (niet intrahymeniaal, maar wel onzichtbaar). Basidiën 15-20 x 1.5-2.5 µm; sporen spoelvormig, 8-14 x 1.5-2.5 µm; met gespen . . . . . ***Achroomyces*** spec. Roberts 549
Roberts 1997, Mycotaxon 63: 195-216
Bekend uit *Myxarium* ssp. (o.a. in *M. grilletii* en *M. podlachicum*) .
.....6
- 6 Met gespen; sporen 3.5-7 x 1.8-3.3 µm. In *Myxarium* cf. *legonii* . . .
..... ***Achroomyces*** spec. GT 04204
Trichiès 2006, Bull. Soc. Mycol. Fr. 122(1): 29-60
Zonder gespen, sporen breder, 4.5-6 x 3-4.8 µm. In *Myxarium grilletii*. . . . . ***Achroomyces*** spec. GT 01104
Trichiès 2002, Bull. Soc. Mycol. Fr. 118: 251-279
- 7 Conidiën oblong tot kruidnagelvormig; sporen soms met een sept. In *Helicogloea septifera* en *H. aquilonia*; veroorzaakt abnormaal dik, kussenvormig vruchtlichaam bij zijn gastheer . . . . .
..... ***A. chlamydospora*** P. Roberts
Roberts 2002, Polish Bot. J. 47(2): 109-111
Conidiën nooit kruidnagelvormig; sporen ongesepeteerd; andere gastheer; vruchtlichaam niet verdikt 8
- 8 Basidiën in regel vrij recht, slechts soms gekromd 9
Basidiën doorgaans (sterk) gekromd. 10
- 9 Basidiën doorgaans voorafgegaan door een dikwandige steel; soms 4-cellig; sporen globoos, 8-10 x 6-7 µm. Intrahymeniaal groeiend in *Peniophora quercina* en *P. incarnata*, veroorzaakt galvormige verdikkingen van het vruchtlichaam. Zie fig. 1 (deelsleutel 4: 4). . . . .
..... ***Platygloea*** cf. ***mycophila***
Burdshall & Gilbertson 1974, Mycologia 66(4): 702-706.
Zie Opmerkingen.
Basidiën niet of nauwelijks gekromd, 20-50 x 2.5-6.5 µm; sterigmata vaak met opvallend gezwollen basis, sporen subgloboos tot

ellipsoïd, 5.5-8 x 3.5-5.5 µm; zonder gespen. Intrahymeniaal groeiend in *Tulasnella violea* .....
 ..... (Waaszwantrilkorstje) **A. pachysterigmata** P. Roberts
 Roberts 1995, Windahlia 22: 15-22

Basidiën sterk gekromd 9

- 10 Vruchtlichaam niet zichtbaar; basidiën 2-4 sporig, doorgaans spiraalvormig gewonden, 15-20 x 2-3 µm; met gespen; sporen 6-7 x 3-3.5 µm. Bekend uit *Tubulicrinis* ssp. ....
 ..... *Colacogloea bispora* (Hauerslev) Oberw. & R. Bauer
 Hauerslev 1987 Friesia 11(5) 329-336 • H&K:76 •
 Oberwinkler et al. 1999, Kew Bull. 54(3): 763-769
 • Roberts 1997, Mycotaxon 63: 195-216 (als *A. cf. bispora*)

Vruchtlichaam niet zichtbaar; basidiën langer, 28-40 x 2.5-3.5 µm; zonder gespen; sporen 6-10 x 3.5-6 µm. Bekend uit *Phlebiella tulasnelloidea* .....
Achroomyces spec. GT 04098
 Trichiès 2006, Bull. Soc. Mycol. Fr. 122(1): 29-60

DEELSLEUTEL 2 – BASIDIËN VIERSPORIG, VRUCHTLICHAAM ZICHTBAAR

- 1 Op bomen, struiken, kruiden of mest groeiend 2
 Op of in fungi groeiend¹ 11

- 2 Schorsbrekend, op takken van linde of eik (*Tilia* resp. *Quercus*)...3
 Niet schorsbrekend, meestal korstvormig; op allerlei substraten .4

- 3 Op lindentakken in boom; vruchtlichaam schorsbrekende, kleine vuilroze kussentjes .....
 ..... (Schijftrilkorstje) **A. disciformis** (Fr.) Donk
 H&K: 76 • Jülich: 395 • Bruggeman-Nannenga
 2011, Coolia 54(3): 157-160

Op eikentakken; vruchtlichaam gelatineus, onregelmatig bobbelig, kleurloos .....
Cystogloea oelandica P. Roberts
 Roberts 2006, Acta Mycol. 41(1): 25-28

- 4 Op mest, op of naast mestbewonende pyrenomyceten; vruchtlichaam roze; rijpe basidiën met probasidiale zwelling .....
 (Mesttrilkorstje) **Cystobasidium fimetarium** (Schumach.) P. Roberts
 H&K: 76 (als *A. f.*) • Jülich: 394 en 396 (resp. als *A. fimetarius* en *C. lasioboli*)

Op hout of kruiden 5

- 5 Lange, cilindrische vaak moniliforme cystiden aanwezig; rijp basidium ± recht, probasidium groot, gekromd zakvormig; vruchtlichaam grijs, arachnoid tot gelatineus ..... Zie **Bourdotigloea**
 Cystiden afwezig; probasidium aan- of afwezig 6

- 6 Afstaand zakvormig probasidium aan de basis van de rijpe basidiën aanwezig 7
 Geen afstaand zakvormig probasidium aan de basis van de rijpe basidiën, soms wel een rijp basidium bovenop een probasidiale zwelling 8

- 7 Hyfen met gespen; vruchtlichaam pelliculair, vlokkelig-fibrilleus, soms in natte omstandigheden gelatineus. .... Zie **Saccosoma**
 Hyfen zonder gespen; vruchtlichaam gelatineus ... Zie **Helicogloea**

1 In een vergevorderd stadium kan de parasiet de gastheer geheel of grotendeels verteerd hebben. De parasiet lijkt dan op hout te groeien. Controleer bij twijfel het alternatief.

- 8 Sporen 16-25 x 3-4.5 µm; vruchtlichaam korstvorming, okergeel, membraneus. . . . . *A. longisporus* (Hauerslev) Hauerslev
Hauerslev 1986, Windahlia 16: 47-48 (als *Platyglea longispora*) • H&K: 76
Sporen korter dan 10 µm 9
- 9 Sporen 4.5-6 x 4 µm, smal ellipsoïd; op populier . . . . .
. . . . . (Puistig trilkorstje) *A. micrus* (Bourdot & Galzin) Wojewoda
Jülich: 395
Sporen 6-10 µm lang 10
- 10 Sporen 4-7 µm breed, breed ellipsoïd. Op loof- en naaldhout groeiend op resten van *Peniophorella praetermissa* (mogelijks niet meer herkenbaar) . . . . .
. . . . . (Vlak trilkorstje) *Colacogloea effusa* (J. Schröt.) V. Malysheva, Schouffet & Spirin
syn. *Platyglea effusa*
H&K: 76 als *Platyglea effusa* • Jülich: 395 als *A. effusus* • Malysheva et al. 2021, Mycol. Progr. 20: 413-417
Sporen 2.5-3.3 µm breed, smal ellipsoïd. Op loofbomen en heesters. . . . . *A. microsporus* (McNabb) Wojewoda
Jülich: 395
- 11 Op of in basidiomyceten groeiend 12
Op pyrenomyceten groeiend. 15
- 12 Op of in *Basidiodendron caesiocinereum* s.l. . . . .
. . . . . *Platyglea basidiodendri* Dueñas
Dueñas 2001, Nova Hedwigia 72: 441-459
Op of in korstzwammen 13
- 13 Met haustoriën; sporen groot, 19-30 µm lang, banaanvormig. Bekend van *Hyphodontia arguta*. . . . . *Occultifur rivoirei* Trichiès
Trichiès 2016, Bull. Soc. linn. Lyon 86 (1-2): 19-28
Haustoriën afwezig. 14
- 14 Groeiend in of op *Peniophorella praetermissa*, vaak een slijmerige gele massa conidiën zichtbaar op het gastheer vruchtlichaam . . . . .
. . . . . (Vlak trilkorstje) *Colacogloea effusa* (J. Schröt.) V. Malysheva, Schouffet & Spirin
syn. *Colacogloea peniophorae* (Bourdot & Galzin) Oberw. & Bandoni, *Platyglea effusa*
H&K: 76 als *A. peniophorae* • Jülich: 394 als *A. peniophorae* • Malysheva et al. 2021, Mycol. Progr. 20: 413-417
In *Tubulicrinis* spp. Basidiën 2-4 sporig, spiraalvormig gewonden; conidioforen soms macroscopisch zichtbaar als bobbel . . . . .
. . . . . *Colacogloea* cf. *bispora* (Hauerslev) Oberw. & R. Bauer
Hauerslev 1987, Friesia 11(5) 329-336 • Roberts 1997, Mycotaxon 63: 195-216 (als *A. cf. bispora*)
- 15 Op mestbewonende pyrenomyceten. Gelatineus vruchtlichaam, roze tot bruinige schijn . . . . .
. . . . . *Cystobasidium fimetarium* (Schumach.) P. Roberts
H&K: 77 • Jülich: 396
Op andere pyrenomyceten 16
- 16 Hyfen zonder gespen, moniliform, uiteenvallend in losse cellen die probasidiën vormen . . . . . *Cystogloea oelandica* P. Roberts
Roberts 2006, Acta Mycol. 41(1): 25-28
Hyfen met gespen, niet moniliform en niet in losse cellen uiteenvallend 17

- 17 Vruchtlichaam korstvorming, okergeel, membraneus, sporen spoelvormig, 16-25 x 3-4.5 µm; basidiën 20-50 x 6-8 µm lang . . . . .
 . . . . . *A. longispora* (Hauerslev) Hauerslev
 Hauerslev 1986, Windahlia 16: 47-48 (als *Platygløea longispora*) • H&K: 76
 Vruchtlichaam bestaat uit bobbeltjes die later versmelten; sporen korter dan 14 µm 18
- 18 Bobbeltjes stevig tot kraakbeenachtig gelatineus; basidiën 30-69 µm lang, nooit endosporen vormend; sporen enigszins spoelvormig, 10-13 x 4.5-5.5 µm. Vermeld van *Diatrype stigma* . . . . .
 . . . . . *Mycogloea macrospora* (Berk. & Broome) McNabb
 Jülich: 393
 Bobbeltjes gelatineus; basidiën 75-200 (-275) µm lang (in figuur van Oberwinkler korter); sporen 7-12 x 5-7 µm, ei- tot breed amandelvormig; endosporen vormend, subgloboos. Op pyrenomyceten . . . . .
 . . . . . *Naohidea sebacea* (Berk. & Broome) Oberw.
 Jülich: 394 • Oberwinkler *et al.* 1990, Rept. Tottori Mycol. Inst. 28: 113-127 • Piątek 2002, Polish Bot. J. 47(1): 49-51 • Martini 2016

DEELSLEUTEL 3 – BASIDIËN VIERSPORIG, VRUCHTLICHAAM NIET ZICHTBAAR, HAUSTORIËN AANWEZIG

- 1 Basidiën oppervlak korreliëg (katoenblauw, olie-immersie, soms heel moeilijk te zien). . . . . zie *Spiculogloea*
 Basidiën glad 2
- 2 Zonder gespen 3
 Met gespen 4
- 3 In *Dacrymyces* spec. (Zie ook Opmerkingen). . . . .
 . . . . . *A. soranus* Hauerslev sensu Van de Put
 Van de Put 2001, Sterbeekia 20: 3-11
 In korstzwammen, o.a. *Peniophorella praetermissa* . . . . .
 . . . . . *Occultifur corticiorum* P. Roberts
 Roberts 1997, Mycotaxon 63: 195-216
- 4 Sporen pindavormig; conidiën onbekend; in *Basiodendron eyrei*
 . . . . . (Schakelspoortrillkorstje) *A. arachidosporus* Trichiès
 Trichiès 2006, Bull. Soc. Mycol. Fr. 122(1): 29-60
 Sporen en gastheer anders 5
- 5 Rijpe sporen met 1-3 septen; conidiën in ringvormige paren (zygoconidiën); in *Myxarium nucleatum* . . . . .
 . . . . . *Zyggloea gemellipara* P. Roberts
 Roberts 1994, Mycotaxon 52(1): 241-246
 Sporen ongesepeteerd 6
- 6 Conidioforen met kroontje bestaande uit restanten van conidiogene gespen 7
 Conidioforen anders of ontbrekend 8
- 7 Basidiën 45-60 x 4.5-6 µm; sporen 8-11 x 8-10 µm; conidiën 6-12 x 6-8 µm; parasiet in *Dacrymyces* . . . . .
 . . (Bossige inbrekerszwam) *Occultifur internus* (L.S. Olive) Oberw.
 Van de Put 2001, Sterbeekia 20: 3-11
 Basidiën 30-40 x 3-4 µm; sporen 6-7.5 x 4-5.5 µm; conidiën 6.5-9 x 2.5-3.5 µm; saprotroof, alleen bekend van kweek (Portugal) . . . . .
 . . . . . *Occultifur externus* J.P. Samp., R. Bauer & Oberw.
 Sampaio *et al.* 1999, Mycologia 91(6): 1094-1101

- 8 Conidioforen slank, subulfaat, onvertakt, met apicale conidiën vorming; in *Hyphodontia alutacea*; basidiën sterk gekromd . . . . .
 . . . . . *A. lumbricifer* P. Roberts
 Roberts 2001, Sydowia 53(1): 152-155
 Conidioforen anders; andere gastheer 9
- 9 Sporen smal spoelvormig, 7-11 x 2.5-3 µm; conidiën ellipsoïd, 5.5-8 x 3.5-4 µm; in *Botryobasidium subcoronatum* (grote infecties herkenbaar in veld) . . . . . *Spiculogloea subminuta* Hauerslev
 Rödel 2014, Z. f. Mykol. 80(2): 491-504
 Sporen kort ellipsoïd, 6-8 x 4-5 µm; conidiën subgloboos, diameter 4-8 µm; in *Hyphoderma argillaceum* . . . . .
 . . . . . *Achroomyces* spec. GT 01036
 Trichiès 2002, Bull. Soc. Mycol. Fr. 118: 251-279

DEELSLEUTEL 4 – BASIDIËN VIERSPORIG, VRUCHTLICHAAM NIET ZICHTBAAR, HAUSTORIËN AFWEZIG

- 1 Lange, capitate orgaantjes aanwezig; sporen (4.5-)5-6 x 4.5 µm; basidiën tot 15- 20(-35) x (3-)4-5 µm lang (Zie ook Opmerkingen) . . . . .
 . . . . . *A. soranus* Hauerslev
 Hauerslev 1999, Mycotaxon 72: 465-486
 Andere combinatie van kenmerken; geen capitate orgaantjes aanwezig 2
- 2 Rijpe basidiën gesteeld; bovenste sterigme in het verlengde van de as van het basidium 3
 Onderste lid (met sterigme) van rijpe basidiën of probasidium (zonder sterigme) sterk verwijd; in korst- of trilzwammen 5
- 3 Sporen 21-23 x 10-11.5 µm; in of op *Diatrype disciformis* . . . . .
 . . . . . *A. henricii* P. Roberts
 Roberts 1997, Mycotaxon 63: 195-216
 Sporenlengte < 15 µm 4
- 4 Sporen breed ellipsoïd tot ellipsoïd, 6.5-9 x 4.5-5 µm; in *Thanatephorus fusisporum* . . . . .
 . . . . . *Phragmoxenidium mycophilum* Oberw. & Schneller
 Oberwinkler *et al.* 1990, Syst. Appl. Micr. 13(2): 186-191
 Sporen globoos tot breed ellipsoïd, 8-10 x 6-7 µm. Vormt galachtige bultjes op het hymenium van *Peniophora quercina* en *P. incarnata* . . . . . *Platygløea cf. mycophila*
 Burdsall & Gilbertson 1974, Mycologia 66(4): 702-706.
 Zie Opmerkingen.
- 5 Onderste lid (met sterigme) van het basidium sterk verwijd; sporen globoos; in *Hyphodontia nespori*. . . . . *A. robertsii* Trichiès
 Trichiès 1997, Doc. Mycol 27(107): 11-14
 Verwijd probasidium (zonder sterigme) onder basidium aanwezig, andere gastheer 6
- 6 In *Dacrymyces*; probasidium clavaat (soms ingeklapt en niet goed te zien); zonder gespen . . . . .
 . . . . . (Paria trilkorstje) *A. arrhytidiae* (L.S. Olive) Wojewoda
 Jülich: 394 • McNabb 1965, Trans. Br. Mycol. Soc. 48(2): 187-192 • Dueñas 2001, Nova Hedwigia 72: 441-459 (tweesporig)
 In andere gastheer 7

fig. 1 *Platygløea cf. mycophila* Hier op *Peniophora incarnata*. Foto Marian Jagers, Boldershoek, Hengelo.

- 7 Met zygoconidiën (twee aan twee verbonden conidiën); gespen aanwezig; in *Antrodiella onychoides* en *Myxarium nucleatum* s.l. . . . . *Achroomyces* spec. *Henrici* 25.2.95
 Roberts 1997, Mycotaxon 63: 195-216 • Van de Put 2001, Sterbeecia 20: 3-1
 Zonder zygoconidiën, maar andere conidiën kunnen wel aanwezig zijn; gespen aan- of afwezig; andere gastheer 8
- 8 In *Hyphodontia sambuci*; conidiën c-vormig; conidoforen doen aan haustoriën denken . . . . .
 . . . . . (Sikkelsporig trilkorstje) **A. lunaticonidiatus** Van de Put
 Van de Put 2000, Sterbeecia 19: 6-8
 In *Myxarium* ssp (o.a. in *M. grilletii* en *M. podlachicum*) 9
- 9 Sporen (3-)3.5-4(-4.5) x 2-2.5(-3) µm; conidiën aanwezig . . . . .
 . . . . . (Ingekapseld trilkorstje) **A. insignis** Hauerslev
 H&K: 76 • Hauerslev 1993, Mycotaxon 49: 217-233
 • Van de Put 1998, Sterbeecia 18: 3-11
 Sporen 3.5-7.5 x 2.5-4.5 µm; conidiën aanwezig . . . . .
 . . . . . **A. micrus** (Bourdout & Galzin) Wojewoda
 H&K: 76 (als *A. subabditus*) • Hauerslev 1987, Friesia 11(5): 329-336 (als *Platygløea subabdita*)

SYNONIEMEN

Veel soorten werden afwisselend tot *A.*, *Helicogloea*, *Occultifur* of *Platygløea* gerekend

- *Achroomyces fimetarius* zie *Cystobasidium f.*
- *Colacogloea peniophorae* zie *C. effusa*
- *Colacogloea quercina* ined. zie *Platygløea cf. mycophila*. Zie Opmerkingen
- *Cystobasidium lasioboli* zie *C. fimetarius*
- *Occultifur lumbricifer* zie *Achroomyces l.*
- *Platygløea acanthophysa* zie *Heteroacanthella a.*
- *Platygløea peniophorae* zie *Colacogloea effusa*

OPMERKINGEN

A. arrhytidae - Beschrijving van Dueñas (2001) wijkt af van type-beschrijving en beschrijving van McNabb 1965 door het ontbreken van conidiën, langere basidiën (38-42 x 4.5-5 µm versus 22-34 x 3.4-4.5 µm) en bredere sporen (7-8 x 4.5-6.5 µm versus 7.5-10 x 3-4.9 µm). Fide Ida Bruggeman.

A. henrici - Mogelijk heeft de soort grote, gekromde, blijvende probasidiën. In dat geval zou het een *Helicogloea* zijn (Roberts 1997)

A. insignis - Zie *A. micrus* hieronder.

A. lumbricifer (ook bekend als *Occultifur l.* (P. Roberts) Trichiès). De soort wijkt echter van *Occultifur* af door conidiën die niet op een gesp gevormd worden en wij rekenen hem dus liever tot *Achroomyces* (pers. opm.)

A. micrus - In de Vlaamse lijst staat bij *A. insignis* de opmerking: *A. micrus* (Bourdout & Galzin) Wojewoda, *Platygløea abdita* Bandoni en *P. subabdita* Hauerslev zijn vermoedelijk synoniemen. Van de Put (1998) schreef hierover in Sterbeecia 18: 3-11. Hij baseerde zich hierbij op een e-mail van Peter Roberts (pers. com). Peter Roberts stuurde ons zijn ongepubliceerde artikel en mailde erbij dat hij uiteindelijk na grondig onderzoek van alle betrokken types niet tot publicatie is overgaan, omdat hij zich niet zeker genoeg voelde over zijn conclusies. Vooral het niet goed kunnen onderscheiden van de sporen van de gastheer en parasiet speelde hierbij een rol. Hij schreef verder dat hij geneigd was om in Europa 2 soorten te onderscheiden, *A. insignis* en *A. micrus*. In de sleutel hierboven volgen wij hem.

A. soranus sensu Hauerslev - De figuur in de protoloog (Hauerslev 1999) wijkt af van die van Van de Put 2001 fig 1, doordat de laatste geen capitata orgaantjes en geen hyfen die de gastheer omstrengelen laat zien. Deze orgaantjes werden door Hauerslev haustoriën genoemd. Net als haustoriën hebben ze een functie bij de aanhechting van de parasiet aan de gastheer. Ze hebben echter een heel andere vorm dan klassieke haustoriën.

A. soranus sensu Van de Put - Opmerking Ida Bruggeman: *A. soranus* Hauerslev verschilt mijns inziens essentiël van *A.*

soranus sensu Van de Put door het ontbreken van haustoriën. De taxonomisch positie van *A. soranus* Hauerlev is een mysterie. Mogelijk is hij verwant aan *Colacogloea*

A. spec. GT 03239 (Trichiès 2006) - Conidioforen wijzen in de richting van *Occultifur*, maar heeft geen haustoriën (pers. opvatting)

Colacogloea bispora - Aziatisch materiaal van *Colacogloea bispora* is soms meer dan 2-sporig (Oberwinkler et al. 1999). Er zijn aanwijzingen dat dit in Europa ook het geval is. Zie Roberts 1997 als *A. cf. bispora*. *A. cf. bispora* lijkt een variatie van *Colacogloea bispora* (pers. opvatting).

Colacogloea effusa (synoniem *C. peniophorae*) - Bij oudere determinaties moet rekening gehouden worden met verwarring met later beschreven intrahymeniale soorten, daar deze vroeger vaak onder deze ene soort werden gerekend (als *Platygløea peniophorae* Bourdot & Galzin). Op basis van de gastheer interactie via colacosomen werd het genus *Colacogloea* gecreëerd voor de soort *P. peniophorae* (Oberwinkler et al. 1991), waardoor deze 30 jaar gekend stond als *Colacogloea peniophorae* (Bourdot & Galzin) Oberw. & Bandoni. Later werd de soort gesynonimiseerd met de oudere naam *Platygløea effusa* J. Schröt. (1887), resulterende in de correcte naam *Colacogloea effusa* (J. Schröt.) V. Malysheva, Schoutteten & Spirin (Malysheva et al. 2021).

Cystogloea oelandica (Roberts 2006) - Alleen bekend van het type (Zweden). Dit groeide minstens ten dele niet op hout maar op de perithecia van *Pseudotrìchia minor* Munk op oude stromata of *Amphiporthe leiphaemia*.

Occultifur internus - Van de Put 2001 beschrijft een vorm waarvan de basidiën korter en breder zijn (20-30 x 5µm), de basidiosporen (5-6 x 3.5-4.5 µm) en de conidiën (6.5-10 x 3-6 µm) kleiner zijn als *Occultifur internus* f. *minor* (nom. illeg.)

Platygløea basiodendri (Dueñas 2001) - Beter: *A. basiodendri* maar dat zou een nov. comb. zijn (pers. opm.). De beschrijving van de soort is erg onvolledig. Alleen bekend uit Portugal.

Platygløea cf. mycophila - Een soort die galachtige bultjes vormt op *Peniophora quercina* en *P. incarnata* (vondst Marian Jagers 2020). De bultjes bestaan uit gastheerweefsel met daartussen basidiën en hyfen van de intrahymeniale bewoner. Tot nog toe werden geen haustoria of colacosomes waargenomen, maar toch wordt verondersteld dat het gaat om een mycoparasitaire soort (persoonlijke opvatting). Mogelijk is dit dezelfde soort, of een nauwe verwante soort van *Platygløea mycophila* Burds. & Gilb., een Amerikaanse soort die op *Peniophora tamaricicola* groeit (Burdall & Gilbertson 1974). De soort staat ook afgebeeld in de Deense verspreidingsatlas, onder de niet officiële naam '*Colacogloea quercina*': <https://www.naturbasen.dk/observaton/2848160/eye-voksskind>.

Het bleek onmogelijk om een sleutel te schrijven die uitsleutelt op *Occultifur*. Het geslacht is daarvoor te heterogeen. Daarom zijn alle soorten in deze sleutel opgenomen. De diagnoses van *Occultifur* (Oberwinkler 1990 en Sampaio & Bauer 1999) moeten geëmdend worden.

LITERATUUR

- Bruggeman-Nannenga, I. 2011. Herontdekking van *A. disciformis*. *Coolia* 54(3): 157-160
- Burdall, H.H. & Gilbertson, R.L. 1974. A new species of *Platygløea* occurring on *Peniophora tamaricicola* in Arizona. *Mycologia* 66: 702-706
- Dueñas, M. 2001. Iberian intrahymenial species of *Platygløeales*, *Tremellales* and *Tulasnellales*. *Nova Hedw.* 72: 441-459
- Hansen, L. & H. Knudsen (ed.) 1997. *Nordic macromycetes Vol. 3. Heterobasidioid, aphylophoroid and gastromycetoid basidiomycetes*. Nordsvamp, Kopenhagen
- Hauerlev, K. 1986. Three new tremellaceous fungi from Denmark. *Windahlia* 16: 47-48
- Hauerlev, K. 1987. New species and notes on resupinate fungi. *Friesia* 11(5): 329-336
- Hauerlev, K. 1993. New tremellaceous fungi from Denmark. *Mycotaxon* 49: 217-233
- Hauerlev, K. 1999. New and rare species of heterobasidiomycetes. *Mycotaxon* 72: 465-486
- Jülich, W. 1984. *Die Nichtblätterpilze, Gallertpilze und Bauchpilze*. Kleine Kryptogamenflora Band IIb/1. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart
- Kirschner, R. & F. Oberwinkler 2000. A new species of *Colacogloea* with zygoconidiën. *Sydowia* 52(2): 195-203
- Malysheva, V., Schoutteten, N., Verbeken, A. & Spirin, V. 2021. Identity and typification of *A. effusus* (Pucciniomycotina, Basidiomycota). *Micol. Progr.* 20: 413-417
- Martini, E. 2016. <https://www.aphyllo.net/spec.php?id=671200>
- McNabb, R. 1965. Some auriculariaceous fungi from the British Isles. *Trans. Br. Mycol. Soc.* 48(2): 187-192. DOI 10.1016/S0007-1536(65)80085-7
- Oberwinkler, F. 1990. New genera of auricularioid heterobasidiomycetes. *Rept. Tottori Mycol. Inst.* 28: 113-127
- Oberwinkler, F., R. Bauer & J. Schneller 1990. *Phragmoxenidium mycophilum* sp. nov., an unusual mycoparasitic Hetero-

- basidiomycete. Syst. Appl. Microb. Vol. 13(2): 186-191.
- Oberwinkler, F., R. Bauer & J.S.-M. Tschern 1999. The mycoparasitism of *Platygløea bispøra*. Kew Bull. 54(3): 763-769
- Olive, L.S. 1951. New or noteworthy species of Tremellales from the Southern Appalachians. Bull. Torrey Bot. Club. 78:103-112
- Piątek, M. 2002. *Naohidea sebacea* (Fungi, Urediniomycetes) in Poland: rediscovered after a century on a new host. Polish Bot. J. 47(1): 49-51
- Roberts, P. 1994. *Zygogloea gemellipara*: an auricularioid parasite of *Myxarium nucleatum*. Mycotaxon 52(1): 241-246
- Roberts, P. 1995. Two unusual Scandinavian heterobasidiomycetes. Windahlia 22: 15-22
- Roberts, P. 1999. New British records. 164 *Cystobasidium fimetarius* (Schum.) P. Roberts comb. nov. Mycologist 13(4): 171-172
- Roberts, P. 1997. New heterobasidiomycetes from Great Britain. Mycotaxon 63: 195-216
- Roberts, P. 2001. *A. lumbricifer*: a new auricularioid *Hyphodontia* parasite from Scotland. Sydowia 53(1): 152-155
- Roberts, P. 2002. Two unusual auricularioid fungi from Norway. Polish Bot. J. 47(2): 109-111
- Roberts, P. 2006. *Cystogloea oelandica*: an unusual new auricularioid species from Sweden. Acta Mycol. 41(1): 25-28
- Rödel, T., 2014. Über aktuelle Funde von *Spiculogloea occulta* P. Roberts, *Spiculogloea minuta* P. Roberts und *Spiculogloea subminuta* Hauerlev. Z. f. Mykol. 80(2): 491-504
- Sampaio, J.P., R. Bauer, D. Begerow, F. Oberwinkler 1999. *Occultifur externus* sp. nov., a new species of simple-pored auricularioid heterobasidiomycete from plant litter in Portugal. Mycologia 91(6): 1094-1101
- Trichiès, G. 1997. *A. robertsii* sp. nov. Un parasite auricularioide nouveau récolté sur Corticiaceae. Doc. Mycol. 27(107): 11-14
- Trichiès, G., 2002. *Serendipita lyrica* sp. nov., *A. lotharingus* sp. nov. et quelques autres Hétérobasidiés notables de Lorraine (France). Bull. Soc. Mycol. Fr. 118: 251-279
- Trichiès, G., 2006. Hétérobasidiomycètes inusuels ou nouveaux découverts en France. Bull. Soc. Mycol. Fr. 122(1): 29-60
- Trichiès, G. 2016. *Occultifur rivoirei*, mycoparasite auricularioide nouveau découvert sur *Hyphodontia arguta*. Bull. Soc. linn. Lyon 86 (1-2): 19-28
- Van de Put, K. 1998. Enkele interessante of minder bekende heterobasidiomyceten uit Vlaanderen. Sterbeekia 18: 3-11
- Van de Put, K. 2000. *A. lunaticonidiëntus* sp. nov., een nieuwe, intrahymeniale heterobasidiomycete. Sterbeekia 19: 6-8
- Van de Put, K. 2001. Enkele nieuwe heterobasidiomyceten voor Vlaanderen. Sterbeekia 20: 3-11
- Van de Put, K. 2004. Drie nieuwe heterobasidiomyceten uit Noord-België. Sterbeekia 24: 12-16
- Van de Put, K. 2005. *Zygogloea gemellipara* en *Spiculogloea minuta*, twee interessante, parasiterende Heterobasidiomyceten. Sterbeekia 25: 22-24
- Walley, R. & E. Vandeven, 2006. Standaardlijst van de Basidiomycota en Myxomycota van Vlaanderen en het Brussels Gewest. <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/standaardlijst-van-basidiomycota-en-myxomycota-van-vlaanderen-en-het-brussels-gewest>